

Gemeente Eersel voorstander WhatsAppgroepen voor buurtpreventie

Nicky Fischer-van de Vliert en Michiel Oldenhof

Een moderne en digitale vorm van buurtpreventie is WhatsApppreventie. Gebruikers kunnen met de mobiele telefoon via WhatsApp gratis met elkaar berichten uitwisselen en bestanden delen. Er zijn inmiddels steeds meer WhatsAppgroepen die op lokale schaal een buurt veiliger proberen te maken. Het grote voordeel van WhatsApp is dat je elkaar snel een berichtje kunt sturen en elkaar eventueel kunt waarschuwen. Een bijkomend voordeel is dat het tegelijkertijd leidt tot zeer intensieve sociale contacten. WhatsApp is een veel krachtiger middel dan 'de buurtpreventie oude stijl', waarbij mensen op straat surveilleren. Iemand kan heel snel een heel grote groep mensen waarschuwen en eventueel ook foto's meesturen.

Gemeente Eersel prikkelt, stimuleert en faciliteert

De gemeente Eersel stimuleert het gebruik van WhatsApp voor buurtpreventie.

Michiel Oldenhof, veiligheidscoördinator gemeente Eersel: "We merken dat buurtbewoners dit medium herkennen en privé regelmatig gebruiken. Ze staan alleen nog niet massaal op als groepsbeheerder."

Daarom heeft de gemeente onlangs alle secretarissen van de buurtverenigingen, dorpsraden en leefbaarheidsgroepen via e-mail benaderd om het item onder de aandacht te brengen. Eén buurtvereniging heeft vervolgens het initiatief genomen om politie en gemeente uit te nodigen voorlichting te geven over inbraakpreventie. Deze buurtvereniging gaat proberen draagvlak te krijgen voor een WhatsAppgroep. "Dit is precies de route die we voorstaan. De overheid prikkelt, stimuleert en faciliteert waar mogelijk de initiatieven van de inwoners," aldus Michiel Oldenhof.

Mensen vinden elkaar, werken samen en delen kennis en ideeën uit.

Naast een initiërende rol, wil de gemeente Eersel de groepsbeheerder per wijk op de website publiceren. Inwoners of ondernemers kunnen zo zien voor welke WhatsAppgroep zij zich willen aanmelden en bij wie. Het is aan groepsbeheerders zelf om op andere wijze kenbaarheid te geven aan hun WhatsAppgroep. Ze kunnen daarbij denken aan buurtverenigingen, leefbaarheidsgroepen of dorpsraden.

De gemeente denkt graag mee over het gebruik van de WhatsAppgroepen in de praktijk. Michiel Oldenhof: "Mochten er een groter aantal WhatsAppgroepen ontstaan, dan is het handig per groep één persoon (de groepsbeheerder) op te nemen in een aparte groep. In deze beheerdersgroep kunnen dan partners zoals de gemeente, jongerenwerker of andere groepsbeheerders berichten plaatsen die voor alle groepen interessant kunnen zijn". De wijkagent neemt niet direct deel aan

WhatsAppgroepen, maar kan de groepsbeheerders bijvoorbeeld via de telefoon, Twitter of met Burgernet informatie verstrekken die gedeeld kan worden.

Michiel geeft verder aan dat het duidelijk moet zijn dat de politie alleen in actie komt via een melding bij 112 of 0900-88444 (politie). Deelnemers aan een groep moeten zich bewust zijn van het doel en de spelregels die voor een groep gelden. Geef bij de groepsomschrijving bijvoorbeeld aan wat men mag verwachten en ook waarvoor de groep niet bedoeld is (zoals contact/privéberichten).

Voorbeelden waarbij WhatsAppgroepen ingezet kunnen worden

Drie voorbeelden waarvoor wij denken dat WhatsAppgroepen van meerwaarde kunnen zijn:

“Vorige week liet ik rond de lunch de hond uit en zag in de verte drie jongens door de heg uit een tuin komen. Dankzij mijn melding werden zij op afstand in de buurt in de gaten gehouden. Als zulke jongens ergens een hekel aan hebben, dan is dat het. Ook werd direct de politie gebeld.”

“Twee mannen kwamen in mijn winkel en één van hen maakte met mij een praatje over energiezuinigheid. De ander maakte met zijn tablet beelden van mijn hele winkel. Nadat hij zijn verkenning rondje gemaakt had was het gesprek snel afgekapt. Ik had er geen goed gevoel bij en heb via de WhatsAppgroep van mijn collegawinkeliers gewaarschuwd.”

“Bij de supermarkt zag ik wat rare types bij de winkelwagentjes. Ze hadden een doos met boodschappen laten vallen, spraken me aan en vroegen mijn hulp bij het oprapen. Na het rapen van wat sinasappelen zag ik dat er één van de drie bij mijn karretje met daarin mijn handtas stond. Ik vertrouwde het eigenlijk niet en heb een WhatsAppberichtje gemaakt. Eén van de groepsappleden reageerde dat dit wel een melding voor de politie is. Dat hielp me over de drempel om de politie te bellen.”

Vijf tips voor het inzetten van WhatsAppgroepen

Vanuit onze ervaringen, hebben we vijf tips opgesteld voor gemeenten die WhatsApp willen gaan inzetten:

1. Denk goed na over de beheerder van de groep

Als beleidsambtenaar of wijkagent kun je natuurlijk zelf een WhatsAppgroep starten. Jij bepaalt dan zelf wie deelnemen in het gesprek. Het voordeel is dat je misbruik van een WhatsAppgroep voor koetjes en kalfjes meteen kan tegengaan. Een nadeel is dat je via WhatsApp ook vragen binnen kunt krijgen die niet bijdragen aan het doel van de groep. Wat doe je als iemand een vraag stelt over openingstijden van het

gemeentehuis in een groep die bedoeld is als buurtpreventie? De kans dat iemand een dergelijke vraag stelt aan een willekeurige wijkbewoner is kleiner.

2. Een WhatsAppgroep kan maximaal 50 deelnemers hebben

De meeste voorbeelden van WhatsAppgroepen zijn momenteel burens die gezamenlijk de buurt in de gaten houden. Zij delen informatie over verdachte personen snel via de WhatsAppgroep. Tot vijftig personen ondersteunt WhatsApp dit uitstekend. Wil je echter een hele wijk bereiken, dan loop je aan tegen de beperking dat WhatsApp maar 50 leden in een gesprek toestaat.

3. Ongeveer 75% van de Nederlanders heeft een smartphone

De opmars van de smartphone is heel snel gegaan, maar nog steeds niet iedereen heeft een smartphone. WhatsApp is een app die vrijwel elke bezitter op zijn smartphone heeft. In februari nam Facebook WhatsApp over en leek het er even op dat veel mensen zouden stoppen met WhatsApp. Dat is echter niet gebeurd. Rond de overname meldden veel mensen zich aan bij bijvoorbeeld Telegram, een soortgelijke dienst als WhatsApp. Maar sociale netwerken zijn afhankelijk van de hoeveelheid gebruikers die ze hebben en omdat de meeste mensen WhatsApp ook bleven gebruiken is Telegram niet echt van de grond gekomen als vervanger van WhatsApp. Uiteindelijk bleek dat er alleen nog meer mensen gebruik zijn gaan maken van WhatsApp. Vooral mensen die voor de overname van Facebook nog niet bekend waren met WhatsApp.

4. WhatsApp is niet het einde van een ontwikkeling, kijk dus ook verder

In feite is WhatsApp een mobiele versie van het vroegere MSN en, nog oudere, ICQ. Het is te verwachten dat deze lijn doorzet. FireChat laat bijvoorbeeld zien dat een techniek als Open Garden - waarbij je contact maakt zonder een internetverbinding - weer hele nieuwe mogelijkheden gaat bieden. In hoeverre wil je daar nu al op inspelen?

5. Zorg ervoor dat niet alleen insiders weten van de WhatsAppgroep

De kracht van ieder netwerk is de flexibiliteit. Maak het bestaan van de groepsgesprekken kenbaar op andere kanalen, zoals Eersel doet via de wijkraden en haar website. Zo krijgen ook relatieve buitenstaanders de kans om deel te nemen.

Spelregels WhatsAppgroepen

Naast deze tips, vinden wij het handig om van te voren een aantal spelregels af te spreken over de buurt- en/of ondernemersgroep. Denk daarbij aan zaken als:

- Deelnemers hebben minimaal de leeftijd van 18 jaar.
- Deelnemers zijn woonachtig/gevestigd in de gemeente Eersel.
- WhatsApp is een burgerinitiatief.
- Laat door middel van een WhatsAppbericht aan elkaar weten of 112 al gebeld is!
- Let op het taalgebruik. Niet vloeken, schelden, discrimineren en dergelijke.
- Speel geen eigen rechter en overtreedt geen regels/wetten.
- Het versturen van foto's van een verdachte is alleen toegestaan voor het verstrekken van een signalement, wanneer dit voor de melding noodzakelijk/van meerwaarde is. Daderkenmerken zoals geslacht, huidskleur, lengte en gezicht kunnen ook goed beschreven worden.
- Denk bij voertuigen aan de kleur, het merk, het type en het kenteken.

Hoe werkt WhatsApp en het aanmaken van zo'n groep?

Wanneer je een groep maakt, word je de eigenaar van de groep en heb je het beheer over wie lid kan worden van de groep. Je kunt een groep maken door:

- Open WhatsApp en ga naar het scherm Chats.
- Bovenaan het chats scherm, tik de [New Group] knop. Note: je moet een bestaande chat hebben voordat je een nieuwe groepschat creëert.
- Typ een onderwerp of titel voor de groepschat. Dit is de naam van de groep die alle leden zien.
- Voeg groepsleden toe door de [+] te selecteren, of door de naam van het contact te typen.
- Tik op de knop [Maak aan] om het aanmaken van de groep te beëindigen.

Meer informatie over WhatsApp groepen kun je vinden op:

<http://www.WhatsApp.com>

Over de auteurs

Nicky Fischer – van de Vliert is communicatieadviseur bij de gemeente Eersel. Binnen de gemeente houdt ze zich bezig met het analyseren van (communicatie)vraagstukken vanuit verschillende invalshoeken, het in kaart brengen van kansen en risico's en het leggen van verbanden tussen interne en externe ontwikkelingen. Dit alles in een omgeving die door allerlei politieke en maatschappelijke ontwikkelingen continue in beweging is en waarbij gevoel voor en kennis van politiek-bestuurlijke verhoudingen dus onontbeerlijk is. Daarbij is het medialandschap in de afgelopen jaren volledig veranderd en dus ook de rol van communicatieadviseur. Van communicatieregisseur naar communicatiecoach.

<https://www.Linkedin.com/in/nickyfischer>

Michiel Oldenhof is beleidsmedewerker openbare orde en veiligheid en crisisbeheersing bij gemeente Eersel. Hij vertaalt landelijke en regionale ontwikkelingen rondom veiligheid en rampenbestrijding naar de gemeentelijke situatie. Hij ontwikkelt en implementeert gemeentelijk beleid op het gebied van Openbare Orde en Veiligheid en overlegt daarvoor met relevante (in- en externe) gesprekspartners, waaronder de politie. Daarbij adviseert hij de burgemeester bij diens burgemeestersbevoegdheden. Op het gebied van crisisbeheersing en rampenbestrijding is hij adviseur en informatiemanager van de burgemeester in het gemeentelijk beleidsteam.

